



kt.: 590398-2099

Borgartúni 26  
105 REYKJAVÍK

**GRÆNT BÓKHALD  
VEGNA STARFSEMI  
ÁRSINS 2010**

## EFNISYFIRLIT

EFNISYFIRLIT.....	2
STAÐFESTING STJÓRNAR .....	3
STAÐFESTING ENDURSKOÐENDA.....	4
UMHVERFISSTEFNA .....	5
FRAMLEIÐSLA OG NOTKUN HRÁEFNA OG ORKU 2010 .....	6
ÚTBLÁSTURSMÆLING VEGNA 2010.....	8

## STAÐFESTING STJÓRNAR

Stjórn Als, álvinnslu hf staðfestir hér með þær upplýsingar sem fram koma í þessari skýrslu um grænt bókhald félagsins vegna starfsemi í Helguvík árið 2010.

Að álíti stjórnarinnar koma fram í skýrslunni allar nauðsynlegar upplýsingar og magnþöldur um hvernig starfsemi félgsins var háttar.

Í stjórn Als, álvinnslu hf



Framkvæmdastjóri



## STAÐFESTING ENDURSKOÐENDA

Til stjórnar Als, álvinnslu hf.

Við höfum endurskoðaða skýrslu um grænt bókhald Als, álvinnslu hf. fyrir árið 2010, en hún hefur að geyma yfirlýsingum framkvæmdastjóra, yfirlit um orku- og hráefnanotkun ásamt öðrum upplýsingum um hvernig umhverfismálum starfseminnar er háttað. Skýrslan er lögð fram af stjórnendum félagsins og á ábyrgð þeirra í samræmi við lög og reglur. Ábyrgð okkar felst í því álit sem við láum í ljós á skýrslunni á grundvelli endurskoðunarinnar.

Endurskoðað var í samræmi við ákvæði reglugerðar nr. 851/2002 um grænt bókhald. Samvæmt henni ber okkur að skipuleggja og haga endurskoðuninni þannig að nægjanleg vissa fáist um að tölur sem gefnar eru upp í skýrslunni séu réttar og í samræmi við fjárhagsbókhald félagsins. Endurskoðunin felur í sér athuganir á gögnum í fjárhagsbókhaldi til að sannreyna að fjárhæðir og upplýsingar sem fram koma í ársreikningi séu í samræmi við skýrslu um grænt bókhald. Við teljum að endurskoðunin sé nægjanlega traustur grunnur til þess að byggja álit okkar á.

Það er álit okkar skýrla um grænt bókhald Als, álvinnslu hf sé í samræmi við fjárhagsbókhald félagsins á árinu 2010 og að aðrar upplýsingar sem í henni fram koma séu rétt fram settar.

Reykjavík, 21.07.2011.

Kristinn Þór Löggr. eulurth

## UMHVERFISSTEFNA

Alur hf skuldbindur sig til að uppfylla öll viðhlítandi lög og reglugerðir sem varða starfsemi félagsins, til dæmis á sviðum umhverfis- og öryggismála.

Alur hf skuldbindur sig til að virða þá samninga sem fyrirtækið hefur gert við viðskiptavini sína. Í því felst m.a. að ná sem bestri nýtingu í ferlinu og búa til afurð sem uppfyllir væntingar viðskiptavinanna og leitast við að koma til móts við væntingar þeirra í umhverfis- og öryggismálum.

Alur hf setur í öndvegi öryggi þess fólks sem sinnir daglegri vinnslu félagsins og leggur mikla áherslu á gæðavitund þess og meðvirkni við að uppfylla gæðakröfur.

Alur hf hefur að leiðarljósi að valda sem minnstum náttúruspjöllum og mengun. Liður í þeirri viðleitni er að velja bestu fáanlegu tækni, og leita á hverjum tíma leiða til að meðhöndla aukaefni í vinnslunni með þeim hætti sem leiðir til minnstrar röskunar á umhverfi. Alur hf mun í þessu skyni setja sér markmið í umhverfis- og öryggismálum og skilgreina aðgerðir til að ná þeim markmiðum.

Stjórnendur Als hf skuldbinda sig til að horfa gagnrýnum augum á öll ferli fyrirtækisins með það að leiðarljósi að endurbæta þau.

## FRAMLEIÐSLA OG NOTKUN HRÁEFNA OG ORKU 2010

	Eining	2010
<b>Framleiðsla ársins</b>	kg.	2 036 485
<b>HRÁEFNI:</b>		
Unnið álgjall	kg.	5 090 934
<b>ORKA OG ELDSNEYTI:</b>		
Súrefni	kg.	492 212
Rafmagn	kwst.	288 819
Olía (skipagasolia)	ltr.	163 885
<hr/>		
<b>LOSUN I ANDRÚMSLOFT:</b>		
Ryk	kg	375
CO2	kg	469 037
SO2	kg	590
<hr/>		
<b>URGANGUR:</b>		
Afsogsryk	kg	98 115
Gjallsandur	kg	2 956 334

Sjá meðfylgjandi skýrslu NMÍ um mælingu í útblæstri.

## LYKILTÖLUR

þáttur		Magn á árinu	Magn á einingu.
Móttekið álgjall	kg	5 090 934	
Framleitt ál	kg	2 036 485	(Nýting 40%)
Raforka og eldsneyti:			
Raforka	kWh	288 819	56,7 kWh / t álgjalls
Skipaolí (MGO díselolía)	ltr / kg	163.885 / 147.496	31,1 ltr MGO / t álgjalls
Propangas	kg	459	
Heildarlosun í andrúmsloft á árinu:			Sjá útblástursmælingu
Ryk úr strompi	kg	375	4.1 mg / Nm <sup>3</sup>
CO <sub>2</sub>	kg	469 037	*)
SO <sub>2</sub>	kg	590	**)
Fastur úrgangur:			
Gjallsandur úr álgjalli	kg	2 956 334	***)
Afsogsryk úr reykhlreinsivirkni	kg	98 115	****)
Brotajárn	kg	0	Engin förgun á árinu
Hávaði			Hávaði utanhúss mælist undir mörkum.

\*) Miðað við að 3,18 t af CO<sub>2</sub> myndist við bruna hvers tonns af skipaolíu.

\*\*) Miðað er við að skipaolí innihaldi um 0.4% af SO<sub>2</sub>

\*\*\*) Ráðstöfun gjallsands árið 2010 var með þeim hætti að 821 tonn voru notuð í hafnargerð í Helguvíkurhöfn. 14 tonn voru flutt úr landi í tilraunaverkefni en 2.088 tn af vöskuðum gjallsandi var safnað á lagersvæði á hafnarsvæði í Helguvík. Mælingar hafa sýnt að gjallsandur inniheldur um 15% alnítríð, AlN.

Tilsvarandi magn af köfnunarefni (N) eru 153 tn fyrir árið 2010. Tilraunir hafa sýnt að um 80% af þessu AlN hvarfast auðveldlega í sjó og myndast þá ammoníak NH<sub>3</sub> sem sjór er ríkur af. Reiknað er með að við meðhöndlun í skolgryfju (og í sjó) hafi ofangreind efnahvörf átt sér stað og myndast hafi um 175 tonn af ammoníaki sem leyst hafi í sjó.

\*\*\*\*) Ryk frá hreynsivirkni var meðhöndlæð með gjallsandi í skolgryfju.

## **ÚTBLÁSTURSMÆLING VEGNA 2010**

(sjá meðfylgjandi skýrslu frá NMÍ)

**6EM10062**  
**Gunnar Örn Símonarson**

**Mæling  
í útblæstri**

**Alur hf.**

**Maí 2010**

Alur hf.,  
Helguvík

Verkefni nr.: 6EM10062

Dags.: 19.5.2010

Heiti verkefnis: Útblástursmæling hjá Al hf.  
 Umsjón verkefnis: Gunnar Örn Símonarson  
 Fulltrúi verkkaupa: Sigurður Kristjánsson/Eggert Einarsson  
 Verkbeiðandi: Sigurður Kristjánsson

Afrit:

Fjöldi síðna: 5

Skýrsluna ma ekki nota í auglýsingaskyni né birta á annan hátt án skriflegrar heimildar löntækniðstofnumar. Birting er á ábyrgð þess er stofnunni hefur afhent skýrsluna.

Geymslutími sýna er 3 mánuðir frá dagsetningu skýrslu nema um annað sé samið. Niðurstöður eiga einungis við prófuð sýni.

## Samantekt

Í skýrslunni er gerð grein fyrir mælingu á efnispáttum í útblæstri frá Al hf., sem gerðar voru 19. maí 2010.

Mæld voru eftirfarandi atriði: Heildarryk, flúor í ryki, brennisteinsdioxíð, nituroxíð, súrefnisinnihald, hitastig, kolmónoxíð og koldíoxíð.

Heildarryk frá brennslunni var 1,5 mg/Nm<sup>3</sup> að meðaltali. Mengunarmörk eru 20 mg/Nm<sup>3</sup> skv.starfsleyfi.

Kolmónoxíð mældist 11 ppm að meðaltali eða 14 mg/Nm<sup>3</sup>.

Tafla 1.1

Efnisinnihald í útblæstri

Mælipáttur	Mæligildi (meðaltal) úr beinni mælingu	Mengunarmörk
Ryk	1,5 mg/Nm <sup>3</sup>	20 mg/Nm <sup>3</sup>
Flúor í ryki	1,2 mg/Nm <sup>3</sup>	
Kolmónoxíð, CO	14 mg/Nm <sup>3</sup>	
Brennisteinstvíoxíð, SO <sub>2</sub>	<3 mg/Nm <sup>3</sup>	
Nituroxíð, NO <sub>x</sub>	3 mg/Nm <sup>3</sup>	
Súrefni	21,0 %	
Hitastig	54 °C	
Raki	1,3 %	

## 1. Mælipættir

Mengunarmæling í útblæstri Als hf. var gerð 19. maí, 2010. Mælt var ryk, kolmónoxíð, súrefni, brennisteinsdíoxíð og nituroxíð í útblæstrinum auk raka og hitastigs.

## 2. Mælingar og sýnataka

### 2.1 Lofthraði

Lofthraði var mældur í þversniði reykháfs, 16 punktum alls. Fékkst að lofthraði væri 16,7 m/s að meðaltali, sem svarar til um 51.000 rúmmetra/klst af heitu og röku lofti eða um  $42.500 \text{ Nm}^3/\text{klst}$  þurrs lofts (1  $\text{Nm}^3$  er rúmmetri af þurru lofti við  $0^\circ\text{C}$ ).

### 2.2 Heildarryk og flúor í ryki

Þrjú ryksýni voru tekin með Ströhlein STE4 ryksafnara (8 mm safnstútur) fylltum með glerull. Ryksafnaranum var stungið inn í reykháfinn og hluti af loftstraumnnum sogaður út í gegnum hann. Heildarloftflæðið var mælt með belgloftmæli. Jafnframt var mælt flúorinnihald í ryki.

Rykagni í sýnum um þremur var að vegnu meðaltali  $1,5 \text{ mg/Nm}^3$ .

Magn flúors í ryki mældist að vegnu meðaltali  $1,2 \text{ mg/Nm}^3$ .

### 2.3 Kolmónoxíð (CO), brennisteinsdíoxíð (SO<sub>2</sub>) og nituroxíð (NO<sub>x</sub>)

Bessar gastegundir voru mældar með Testo 350 gasmæli á tímabilinu 13:35 til 14:50. Kolmónoxíð mældist að meðaltali 11 ppm ( $14 \text{ mg/Nm}^3$ ). Brennisteinstvíoxíð, SO<sub>2</sub> var undir greiningarmörkum sem eru um 1 ppm sem svarar til um  $3 \text{ mg/Nm}^3$  og nituroxíð NO<sub>x</sub> mældust um 1,5 ppm sem svarar til um  $3 \text{ mg/Nm}^3$ .

### 2.4 Annað

Mælt var einnig innihald súrefnis í útblæstrinum og mældist það 21,0%. Raki var 1,3% og hitastig  $51\text{-}59^\circ\text{C}$  með meðaltali um  $54^\circ\text{C}$ .

Keldnaholti, 22.6.2010,

Gunnar Örn Símonarson

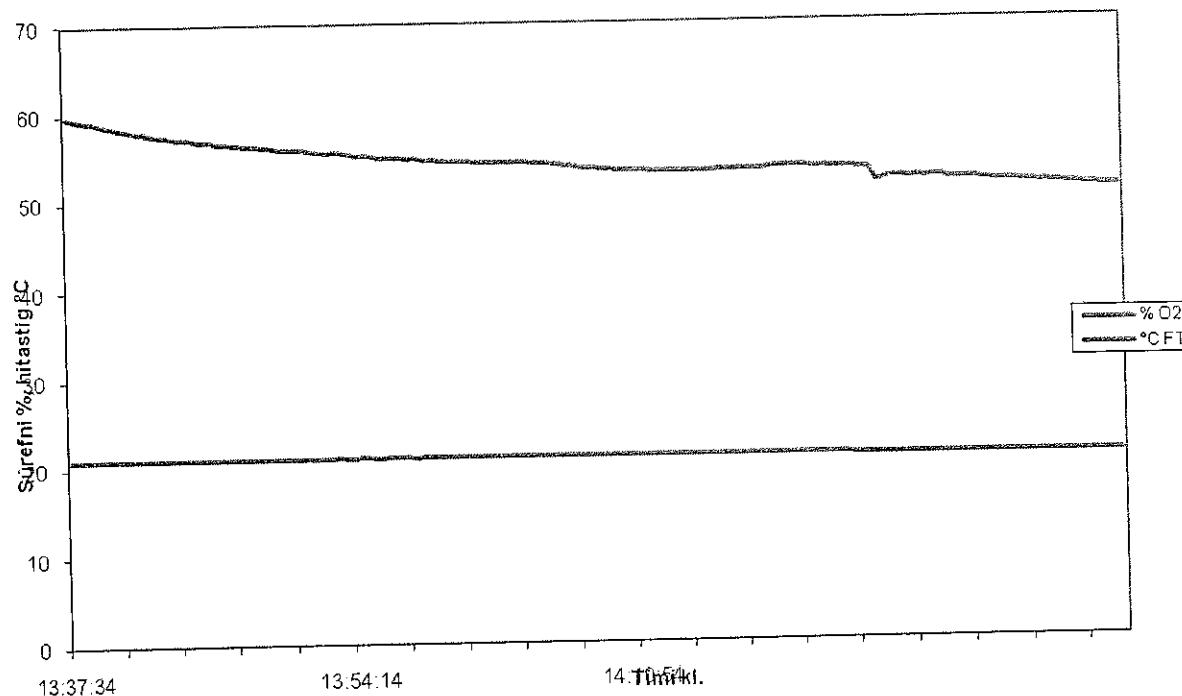
## I. Viðauki Mæling

Lofthraða- og rykmæling

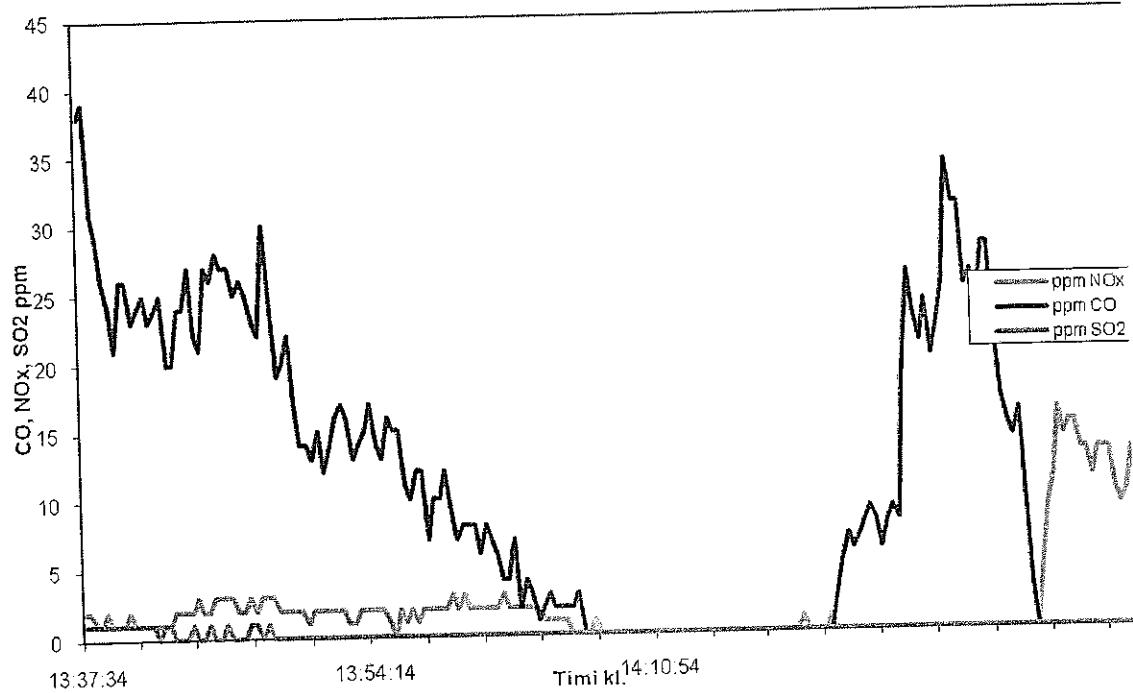
Lofthraðamæling 19.5.2010

		þvermál rásar	Staðs.í rás	Straumþrýstingur	Lofthraði	Aflestur tommur vatn
		cm	cm	mm vatn      mbör	m/s	
þrýst. umhv.	1007 mbör	30,3				
þrýst. í rás	1012 mbör	0,0	104	3      13,7	1,35	15,91      0,54
Hitast. umhv.	308 °K			10      13,7	1,35	15,91      0,54
Hitast. í rás	327 °K			20      14,2	1,40	16,21      0,56
þverm. rás	1,04 m			33      15,7	1,54	17,05      0,62
Lofthraði rás	16,68 m/s			71      17,3	1,69	17,86      0,68
Straummassi	50998 m <sup>3</sup> /klst			84      17,3	1,69	17,86      0,68
í rás	42535 Nm <sup>3</sup> /klst			94      15,7	1,54	17,05      0,62
þurr	42529 Nm <sup>3</sup> /klst			101      14,2	1,40	16,21      0,56
Æskil.straummassi í mælibún.	2,52 Nm <sup>3</sup> /klst	Flæðim.		Meðaltal 1	15,24	16,76
	2,81 m <sup>3</sup> /klst					
		108				
þurr	2,52 Nm <sup>3</sup> /klst	96				
þverm. dísu	8 mm					
Hitast.mælib.	304 °K					
			Bl.vigt Kvst.gasm.			
			0,000 0,99			
Mæling 1: Loftmagn	3			71      15,7	1,54	17,05      0,62
	1,33254 m <sup>3</sup>		2867,098	2868,444	101	15,2
	1,197 Nm <sup>3</sup>					1,50
	32 mín	Hlutf.				16,78
	2,24 Nm <sup>3</sup> /klst					0,6
Timi		0,89				
Flæði						
Ryk i síu	0,0035 g					
Ryk i lofti	2,9 mg/Nm <sup>3</sup>	þar af flúoríð				
Ryk i útbl.	0,12 kg/klst					
		1,51 mg				
		1,26 mg/Nm <sup>3</sup>				
Mæling 2: Loftmagn	6		2868,444	2869,676		
	1,21968 m <sup>3</sup>					
	1,095 Nm <sup>3</sup>					
	32 mín	Hlutf.				
	2,05 Nm <sup>3</sup> /klst					
Timi	0,82					
Flæði						
Ryk i síu	0,0014 g					
Ryk i lofti	1,3 mg/Nm <sup>3</sup>	þar af flúoríð				
Ryk i útbl.	0,05 kg/klst					
		1,20 mg				
		1,10 mg/Nm <sup>3</sup>				
Mæling 3: Loftmagn	11		2869,676	2870,905	Vatnsinnih.	Loftmagn
	1,21671 m <sup>3</sup>				38,4	3,81
	1,093 Nm <sup>3</sup>					0,013
	33 mín	Hlutf.				
	1,99 Nm <sup>3</sup> /klst					
Timi	0,79					
Flæði						
Ryk i síu	0,0003 g				Rakag.	2323,4
Ryk i lofti	0,3 mg/Nm <sup>3</sup>	þar af flúoríð			Dropag.	1195
Ryk i útbl.	0,01 kg/klst				Kælig.	
		1,25 mg			Kælig.	
		1,14 mg/Nm <sup>3</sup>				
Meðaltal		þar af flúoríð				
	1,5 mg/Nm <sup>3</sup>					
	0,065 kg/klst	1,17 mg/Nm <sup>3</sup>				

Útblástur Alur hf. 19.5.2010



Útblástur Alur hf. 19.5.2010



**Sýnataka/mæling**

Mæliþáttur	Sýnataka/mæliaðferð	Mælinákvæmni *	Greiningarmörk
Ryk	Aðf.5176-AÐF002 m.hl.a. VDI 2066, EPA SW846 M05	± 5-15%	0,1-2 mg/Nm <sup>3</sup>
Lofthraði	Aðf.5177 -VIL002 m.hl.a. VDI 2066, EPA SW846 M02C	±10-20%	4 m/s
CO	Aðf.5178-VEL166 m.hl.a. DIN EN 50739 p.2., EPA SW846 M03A	±5-10%	1,5 mg/Nm <sup>3</sup>
SO <sub>2</sub>	Aðf.5178-VEL166 m.hl.a. DIN EN 50739 p.2., EPA SW846 M6C	±5-10%	3 mg/Nm <sup>3</sup>
NO <sub>x</sub>	Aðf.5178-VEL166 m.hl.a. DIN EN 50739 p.2., EPA SW846 M7E	±5-10%	1,5 mg/Nm <sup>3</sup>
HF	Aðf.5183-VEL018 m.hl.a. VDI 2470, EPA SW846 M13B	±10-20%	0,1 mg/Nm <sup>3</sup>
Súrefni	Aðf.5178-VEL166 m.hl.a. DIN EN 50739 p.2., EPA SW846 M03A	±0,2% abs.	1%
Hitastig	Aðf.5178-VEL166 m.hl.a. DIN EN 50739 p.2.	±5°C	0-1000°C
Raki	Aðf.5176 -AÐF002 m.hl.a.VDI 2066, BS 1756, EPA SW846 M04	±10-15%	1%

\*Mælinákvæmni er gefin sem hlutfallsleg af mældu gildi, nema annað sé tekið fram.

\*\*Þungmálmar As, Cd, Co, Cr, Cu, Hg, Mn, Ni, Pb, Sb, Tl, V

